

Mandtalslister havde foranstaltet en summarisk Optælling foretaget af de i Midten af Januar Maaned d. A. her i Kommunen værende faste Indvaanere med Angivelse af Folkemængdens Fordeling efter Gader og Beje samt i Sogne, hvorover Udvalget fremlagde en Fortegnelse.

Efter denne findes der her i Kommunen 2707 beboede Huse med 36,465 faste Indvaanere (17,086 Mænd og 19,379 Kvinder), hvorunder ikke er medregnet de i Garnisonen for Tiden værende værnepligtige og ej heller de paa Hotellerne værende rejsende.

Toges til Efterretning. Den fuldstændige Fortegnelse er optagen i Tillægget.

^{142/95}. Efter derom fra Agitationsudvalget for de samvirkende Afholdsselskaber i Aarhus fremkommet Andragende, der er anbefalet af Udvalget for Skovvæsenet, tillodes det Andragerne at maatte afholde en Afholds- og Folkeseft paa Ferdinandspladsen i Ris Skov den 16de og 17de Juni d. A. paa Betingelse af, at Udvalget arrangerer sig med Værten i de derværende Restaurationslokaler og efterkommer de Paalæg, som Skovudvalget maatte give med Hensyn til Pladsens Benyttelse og Ordens Overholdelse.

^{143/95}. Da det i den nu forløbne Vinter har vist sig, at Dampbaaden „Samsø“ ikke er i Stand til at tjene Aarhus Havn som Isbryder i det Omfang, som man kunde ønske, havde Udvalget for Havnevæsenet indstillet, at den under 23de Maj 1893 med Aarhusbugtens Dampskibsselskab afsluttede Kontrakt (se Byraadsforhandlingerne for 1893 Side 122) opsiges i Genhold til Vilkaaret i sammes § 4, hvorefter Selskabet faar en Affindelsestsum af 1000 Kr.

Byraadet bifaldt dette Forslag.

Mødet den 18de April.

^{170/94}. Den i Mødet den 14de Juni f. A. refererede Sag om Udvidelse af den nordre Kirkegaard med Jordlodderne Nr. 32

og 34 foretoges paa ny i Mødet den 7de j. M. med det Resultat, at man besluttede at indhente Stadsingeniørens Erklæring.

Forinden denne Erklæring var modtagen, besluttede man imidlertid efter Formandens Forslag at udsætte Sagen paa ny til nærmere Overvejelse. (Se Mødet den 5te September.)

^{219/94}. Under Hensyn til den i foranstaaende Sag Nr. ^{170/94} tagne Beslutning vedtog man paa Forslag af Formanden ligeledes at udsætte nærværende i Mødet den 14de Juni j. A. refererede Sag angaaende Anlæg af Brønde paa de den nordre Kirkegaard og sammes eventuelle Udvidelse omgivende Jordlodder til senere fornyet Foretagelse, idet bemærkes, at Stiftssynsforsamlingen har afgivet den ham i nysnævnte Møde afsejdede Erklæring. (Se Mødet den 11te Juli.)

^{320/94}. I Anledning af den i Mødet den 8de November j. A. refererede Sag angaaende Foranstaltninger imod Brandfare fra Damp-Save- og Høleværker var der fra den danske Købstadsforening modtaget følgende Skrivelse af 6te d. M.:

„I behagelig Skrivelse af 12te Novbr. j. A. har det ærede Byraad i Anledning af en fra Justitsministeriet den 31te Oktbr. j. A. modtagen Skrivelse, hvori udtales, at Ministeriet ikke finder Anledning til at bestemme, at Damp-Save- og Høleværker fremtidig skulle henføres under de i Lov om Brandvæsenet i Købstæderne med Undtagelse af Kjøbenhavn af 21de Marts 1873 § 17 omhandlede særdeles brandfarlige Næringsbrug, meddelt, at Byraadet desuagtet maa fastholde sin Anskuelse om det højt utilfredsstillende og brandfarlige i den hidtil gældende Ordning, hvorhos man har anmodet undertegnede Bestyrelse om at tage disse Forhold under nærmere Overvejelse.

Sagen blev forelagt til Drøftelse paa det afvigte Efteraar afholdte Møde af Købstadsforeningens Repræsentanter, og i Genhold til den der truffne Bestemmelse — hvorom isvrigt henvises til den trykte Beretning om Mødet i Foreningens Tidsskrift 4de Hæfte 1894 — udsendte Bestyrelsen under 10de December j. A. et Cirkulære

til samtlige Byraad og Kommunalbestyrelser i Handelspladserne for at erfare disses Stilling til Sagen.

Til Dato savnes endnu Svar fra 13 kommunale Bestyrelser. Af de øvrige — 58 — indløbne Svar fremgaar det, at 19 Byraad tiltræde den af Aarhus Byraad udtalte Mening, at en Udvidelse af fornævnte Lovs § 17 bør finde Sted, at 19 Byraad derimod fraraade dette, at 11 Byraad ikke have haft Erfaring til at kunne udtale sig, og at 9 Byraad vel anse Damp-Save- og Høleværker som brandfarlige, men dog ikke saa brandfarlige, at de kunne stilles i Klasse med de i bemeldte Lovs § 17 nævnte Næringsbrug, hvorimod de mene, at der nok kunde være Anledning til strengere Forholdsregler af Hensyn til den tilstedeværende Brandfare.

I Genhold til det saaledes foreliggende mener undertegnede Bestyrelse ikke for Tiden at have Mandat til at indgaa til Justitsministeriet med Andragende om en saadan Udvidelse af nævnte Lov som af det ærede Byraad foreslaaet. Derimod antager Bestyrelsen, at Sagens Bigtighed og de foreliggende Udtalelser give Anledning til paa ny at forelægge Sagen for det i Aar sammentrædende Repræsentantskab, hvorefter Resultatet af Forhandlingerne mulig kan blive, at man kan indgaa til Justitsministeriet med Andragende om, at nærmere Foranstaltninger maa blive truffene for at afværge den fra de nævnte Dampværker truende Brandfare. Om Resultatet af Forhandlingerne herom skal man tillade sig i sin Tid at give det ærede Byraad Meddelelse."

Toges til Efterretning.

^{84/95}. I Mødet den 28de Februar d. A. fremkom der med Strivelse fra Udvalget for Vandværket af 25de f. M. en Indstilling fra Stadsingeniøren, hvori han foreslog, at der foretoges forskellige Undersøgelser med det Formaal at forbedre Vandforsyningen her i Kommunen, om muligt ved Tilvejebringelse af Vand ved artesiske Boringer i Kommunens Omegn.

Efter at denne Indstilling med samtlige tilhørende Bilag i

den mellemliggende Tid har cirkuleret blandt Raadets Medlemmer, blev Sagen paa ny foretaget, hvorefter Drøftelsen afsluttedes med følgende Tilførsel i Raadets Forhandlingsbog:

„Idet Byraadet billigede Tanken om ved artesiske Boringer at søge Vand til Aarhus Vandforsyning, vedtog man at anmode Vandværksudvalget om i Forening med Overretssagfører Rjer at fremkomme med Forslag om, hvorledes Forhandlinger med Lodsejerne kunde indledes til Forberedelse af eventuelle Boringer.“

(Se Sag Nr. 160/95 i Mødet den 25de d. M.)

106/95. Man vedtog at besvare en fra en herværende Fæstemand indkommen Forespørgsel om Forstaaelsen af § 2 i de her for Kommunen gældende Regler for Fæstevirksomheden saaledes som af Formanden foreslaaet.

Som Følge heraf blev der under 19de April tilskrevet vedkommende Fæstemand saaledes:

„I en den 28de Februar d. A. dateret, men først den 9de f. M. hertil afgivet Skrivelse, har De forespurgt Byraadet om, hvorledes Bestemmelsen om Medhjælp i § 2 i Regler for Fæstevirksomheden i Aarhus, godkendte af Justitsministeriet den 29de Juni 1891 og 11te Juni 1894, er at forstaa, idet De udtaler som Deres Formening,

1. at Anmeldelse for og Godkendelse af Politiet af en Fæstemands Medhjælper kun er fornøden, naar Medhjælperen i et og alt besørger Fæstemaalet ordnet imellem Husbond og Tyende, hvad enten Fæstemanden er hjemme eller ikke, men derimod
2. er ufnøden, naar Medhjælperen bruges til Afsskrivning, Budtjeneste samt til at modtage eller give mundtlig Ordre til og fra Runderne.

I denne Anledning undblader man ikke at meddele:

- ad 1. At det efter ovennævnte Reglers § 2 ikke er Fæstemanden tilladt at bruge Medhjælper, selv om denne er godkendt af Politiet, til at afslutte Fæstekontrakt eller, som De udtrykker Dem, til at ordne Fæstemaalet imellem Husbond og Tyende, medmindre

Fæstemanden er forhindret i at være tilstede ved
Egdom eller andet lovligt Forfald, og

ad 2. at enhver Person, der benyttes af Fæstemanden i
hans Fæstevirksomhed paa en saadan Maade, at han
kan komme til at modtage mundtlig Bæfjed fra eller
give saadan Bæfjed til Kunder, efter Byraadets For-
mening maa anmeldes for og godfendes af Politiet."

^{116/95.} Fra Bestyrelsen for Arbejdernes Byggeforening var
der under 14de f. M. modtaget den sædvanlige Beretning om
Foreningens Virksomhed i 1894 med Oversigt over Status den
1ste Januar d. A. (jfr. Tillægget til Byraadsforhandlingerne for
1891 Side 49—50).

I Mødet den 21de f. M. anmodedes Wærum om at
gennemgaa denne Beretning, og da han i Skrivelse af 15de
d. M. havde erklæret intet at have fundet at bemærke dertil,
vedtog man at indsende Aftstykket til Finansministeriet med en
dertil svarende Bemærkning.

^{131/95.} Ved at fremsende et Eksempplar af Indenrigsmini-
steriets Cirkulære af 21de Marts d. A. angaaende Indsamling
af Oldenborrer havde Aarhus Stiftamt under 28de f. M. af-
æfset Byrådet Erklæring, om der skønnes at være Anledning til
i indeværende Aar at iværksætte Indsamling af Oldenborrer her
i Kommunen, samt om hvorledes Betalingen for det indsamlede
efter de ved tidligere Indsamlinger erhvervede Erfaringer pas-
sende kan ansættes.

I Anledning heraf vedtog man i Overensstemmelse med en
af Udvalget for Skovvæsenet i Sagen afgiven Erklæring at
svare, at skønt Oldenborrer i Flyveaarene 1887 og 1891 ikke
her i Kommunen optraadte i større Mængder, maatte det dog
anses for rigtigt ogsaa i indeværende Aar at gøre dem til Gen-
stand for Indsamling her i Overensstemmelse med Loven af 1ste
April 1887; efter de ved de tidligere Indsamlinger erhvervede
Erfaringer forment man derhos, at Betalingen for det ind-
samlede passende kunde ansættes til 8 Øre pr. Pd. og Beder-
laget til de tilsynshavende til 25 pCt. af det udbetalte Beløb.

Det bemærkes derhos, at Stiftamtet ved Skrivelse af 1ste Maj d. A. meddelte Byraadet, at Indenrigsministeriet under 27de April havde paabudt, at der i indenværende Aar i samtlige Kommuner i Aarhus Amt skulde foretages Indsamling og Odelæggelse af levende Oldenborrer. Amtet har derhos approberet, at Betalingen til de Mænd, der forestaa Modtagelse og Odelæggelsen af det indsamlede, fastsættes til 25 pCt. af Bederlaget til Indsamlerne.

Det skal derhos herved tilføjes, at da der saa godt som ikke paa Kommunens Omraade i Sommeren 1895 har vist sig Oldenborrer, har der ingen Indsamling af saadanne fundet Sted, og Kommunen har saaledes ingen Udgifter haft i saa Henseende, hvorefter man i Mødet den 29de August vedtog at gøre Indberetning til Amtet.

^{135/95}. Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa der følgende Skrivelse af 16de d. M.:

„Efter Fundatjen for Christian IX's Jubilæumslegat skal Indstillingen fra Skolerne om, hvilke Børn der skal tildeles Klædningsstykker, forelægges Byraadet til Sanction.

Paa Grund af forskellige Omstændigheder kom disse Indstillinger i Aar saa sent, at de ikke kunde indbringes for Byraadet, hvis Uddelingen skulde finde Sted paa Hs. Majestæt Kongens Fødselsdag, hvorfor det ærede Byraad bedes undskylde, at Udvalget paa dets Vegne i Aar approberede den.“

Byraadet bifaldt for denne Gang den allerede stedfundne Uddeling.

^{136/95}. I Mødet den 4de d. M. fremkom der gennem Udvalget for Skolevæsenet og med Anbefaling af dette en Indstilling fra Aarhus Skolekommission, hvori denne foreslaar, at der, naar Konstitutionstiden for Lærer C. Schou som Overlærer ved Borger-Pigeskolen udløber til 1ste Maj d. A., virkes hen til, at der ikke igen ansættes en Overlærer, men derimod en Overlærerinde ved denne Skole, hvis Løn formentes bedst varetaget under Ledelse af en Lærerinde, ligesom det ogsaa betones, at

Lærerinderne, der med anerkendelsesværdig Dygtighed og Nidkærhed udføre en meget væsentlig Del af Skolens Gerning (ved Aarhus Skolevæsen er der for Tiden ansat 43 Lærere og 53 Lærerinder) ogsaa faa Afgang til en af de overordnede Poster.

Samtidig med denne Indstilling indkom der derhos et Andragende fra Forældre, hvis Døtre frekventere Borger-Pigeskolen, om, at denne Skoles Ledelse fremdeles maa blive betroet den nuværende konstituerede Overlærer, der efter Andragerens Mening udfylder sin Stilling paa en saadan Maade, at det vilde være beklageligt, om en Forandring skulde ske.

Forinden Beslutning toges om Indstillingen vedtog man at høre Skolekommissionen om dette Andragende, i hvilken Anledning samme under 6te d. M. udtalte, at den paa ny havde optaget Spørgsmaalet om Ansættelsen af en Overlærer eller Overlærerinde ved Borger-Pigeskolen til Forhandling, men ikke i den fremkomne Adresse havde kunnet finde tilstrækkelig Grund til at fravige, hvad den anser for principielt rigtigt, at der ansættes en Overlærerinde, ligesom den betragter det som høist usandsynligt, at Andragerne ville kunne faa deres Ønske opfyldt, at faa Lærer Schou udnævnt til Overlærer, selv om han af de lokale Autoriteter indstilles dertil. Kommissionen henviste derhos forøvrigt til Motiverne i sin førnævnte Indstilling.

Efter at Sagen paa ny var drøftet, vedtog man efter derom stillet Forslag at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om, at den Lærer C. Schou i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 14de Decbr. 1893 for et Tidsrum af 2 Aar meddelte Konstitution som Overlærer ved Borger-Pigeskolen maatte blive forlænget med 1 Aar fra den 1ste Maj d. A. at regne.

Det bemærkes, at der under 20de April d. A. blev tilskrevet Skoledirektionen for Aarhus Købstad og Hasle Herred det fornødne i Overensstemmelse hermed samt at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har bevilget det ansøgte ved Skrivelse af 15de Maj 1895 til nævnte Direktion, der under 25de j. M. kommunicerede samme til Byraadet.

Etter derom foreliggende Andragende og derover fra Udvalget for Byens og Omegns Forfærdelse modtagen Erklæring tillodes det Lejeren af Bævertningsbygningerne i „Bennelyst“ Restauratør A. Schmidt at lade et under Direktør Weis's Ledelse optrædende Varietéselskab give Forestillinger paa Theatret i „Bennelyst“ i Tiden indtil den 1ste Juli d. A. med Præstationer af Duetsange af Direktøren med Frue, Cykleridning af Damer og Gymnastik- og Legemsøvelser af dertil engagerede Artister. Tilladelsen meddeles under Forudsætning af, at den fra Politiets Side nødvendige Tilladelse kan faas, samt med det udtrykkelige Forbehold, at Sangpræstationerne blive forbudte, saafremt de maatte vække noget som helst Anstød, hvorover Udvalget for Byens og Omegns Forfærdelse som tilsynsførende med „Bennelyst“ tillægges afgørende Bestemmelsesret.

144/95. En fra Amtet modtagen Skrivelse af 6te d. M. med Forespørgsel om og eventuelt paa hvilke Vilkaar Aarhus Politi maatte kunne overtage Polititjenesten i Kunstvejkwarteret i Biby Sogn, besluttede man foreløbig at udsætte Besvarelsen af, indtil det for Tiden ledige Byfogedembede her i Byen er blevet besat og man kunde faa Forhandling med den ny Byfoged om Sagen. (Se Mødet den 14de November.)

147/95. I Skrivelse af 16de d. M. havde Overlægen ved Kommunehospitalet anholdt om Rejsetilladelse i en Maaned for at kunne foretage en Rejse i videnskabeligt Djemed, men da Udvalget for Sygehusene under Behandlingen af denne Sag satte Byraadet i Kundskab om, at 2den Reservelæge ved Hospitalet C. Holm har udtalt Dnske om at fratræde allerede til 1ste Maj d. A. for at overtage en anden Plads og man i den Anledning bemyndigede Udvalget til at bevilge Reservelægens Ansøgning om Afsted, naar en saadan maatte fremkomme, maatte Byraadet nære overvejende Betænkelighed ved foreløbig at meddele Overlægen den begærte Rejsetilladelse.

I Tilslutning til den Udvalget foran meddelte Bemyndigelse blev det derhos samme overdraget at træffe fornøden Ordning med Hensyn til den midlertidige Baretagelse af 2den

Reservelæges Embedsgerning, saafremt han som bebudet fratræder allerede til 1ste Maj.

(Se Sag Nr. ¹⁶¹/₉₅ i Mødet den 9de Maj.)

¹⁴⁸/₉₅. Efter Indstilling af Skolekommissionen i Skrivelse af 18de d. M. bifaldtes det, at der paa Grund af Opflytning af 31 Elever i Borgerpigeskolens øverste Klasse fra den 19de d. M. at regne til Sommerferien oprettes en Hjelpeklasse ved denne Skole med Lokale i det Værelse i den gamle Skolebygning paa Vestergade, hvori Skolens Sangundervisning finder Sted.

¹⁵⁰/₉₅. Fra de tidligere Lejere af de paagældende Pladser forelaa der gennem Udvalget for Skovvæsenet Andragender om Tilladelse til som i de foregaaende Aar tilladt at opstille en Karrusel og to Kraftprøver paa Ferdinandspladsen i Ris Skov, men ingen af disse Andragender bleve denne Gang bevilgede, idet der under Sagens Drøftelse hævdede sig Stemmer for, at saadanne Forlystelsesmidler som Regel ikke mere burde findes i Skoven.

I Overensstemmelse med denne Beslutning blev et flere Gange fornyet Andragende fra M. E. Johansen om Tilladelse til at opstille en Karrusel paa Ferdinandspladsen i Ris Skov senere stadig afflaaet (Sag Nr. ¹⁶⁶/₉₅).

Mødet den 25de April.

³⁵⁴/₉₂ — 1. Efter Indstilling af Udvalget for Opsørelsen af et offentligt Slagtehus antoges et fra Glarmester J. Chr. Witten fremkommet Licitationstilbud paa Udførelsen af Glarmesterarbejdet til dette Slagtehus for en samlet Betaling af 564 Kr. 34 Øre.

³⁵⁴/₉₂ — 2. Fra samme Udvalg forelaa der Indstilling angaaende Tilvejebringelse af en Kogeanstalt for Kød, der ikke uden Sundhedsfare kan nydes i mindre velfogt Tilstand.

Efter at denne Indstilling var behandlet, bemyndigedes